

Права та обов'язки дітей і батьків: відповідальність за порушення прав дитини

Турбота про дітей, а пізніше обов'язок дітей допомагати своїм батькам стали моральними нормами і закріплені настановами багатьох релігійних учень. Нині ці норми записано в законодавстві нашої держави.

Батьки, пам'ятайте! Кожна дитина має право:

- виховуватись в рідній родині;
- на належне виховання;
- на захист свого здоров'я;
- на піклування про здоров'я;
- на здобуття освіти;
- на розвиток талантів та здібностей;
- на право голосу у прийнятті важливого рішення для родини;
- на вільне висловлювання власних поглядів;

- кожна дитина має право бути почутою.

В свою чергу батьки зобов'язані:

- виховувати дитину у дусі поваги до прав і свобод інших людей, любові до своєї сім'ї та родини, свого народу, своєї Батьківщини;
- виховувати дитину, піклуватися про її здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, навчання;
- створювати належні умови для розвитку природних здібностей дитини;
- поважати гідність дитини, готувати її до самостійного життя та праці;
- забезпечувати дитині середню освіту;
- поважати та враховувати думку дитини з будь-яких питань.

Забороняються фізичні покарання дитини батьками, а також застосування інших видів покарань, які принижують людську гідність дитини.

Батьки не можуть залишати свою дитину без нагляду.

Батьки мають право:

- на виховання та розвиток дитини;
- на вибір навчального закладу для здобуття освіти дитиною;
- на представництво та захист інтересів дитини;
- звертатись до державних органів управління з питань навчання та виховання дітей;
- батьки мають рівні права на спілкування з дитиною, її виховання, забезпечення освітою.

Яка ж відповідальність за невиконання батьківських обов'язків?

Кримінальний кодекс України

Стаття 166. Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування

Злісне невиконання батьками, опікунами чи піклувальниками встановлених законом обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування, що спричинило тяжкі наслідки, -

карається обмеженням волі на строк від двох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

Сімейний кодекс України

Стаття 164. Підстави позбавлення батьківських прав

1. Мати, батько можуть бути позбавлені судом батьківських прав, якщо вона, він:

1) не забрали дитину з пологового будинку або з іншого закладу охорони здоров'я без поважної причини і протягом шести місяців не виявляли щодо неї батьківського піклування;

2) ухиляються від виконання своїх обов'язків по вихованню дитини;

3) жорстоко поведуться з дитиною;

4) є хронічними алкоголіками або наркоманами;

5) вдаються до будь-яких видів експлуатації дитини, примушують її до жебракування та бродяжництва;

6) засуджені за вчинення умисного злочину щодо дитини.

2. Мати, батько можуть бути позбавлені батьківських прав з підстав, встановлених пунктами 2, 4 і 5 частини першої цієї статті, лише у разі досягнення ними повноліття.

3. Мати, батько можуть бути позбавлені батьківських прав щодо усіх своїх дітей або когось із них.

4. Якщо суд при розгляді справи про позбавлення батьківських прав виявить у діях батьків або одного з них ознаки злочину, він порушує кримінальну справу.

5. Рішення суду про позбавлення батьківських прав після набрання ним законної сили суд надсилає державному органу реєстрації актів цивільного стану за місцем реєстрації народження дитини.

Закон України «Про освіту»

Стаття 59. Відповідальність батьків за розвиток дитини

1. Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості.

2. На кожного з батьків покладається однакова відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини.

3. Батьки та особи, які їх замінюють, зобов'язані:

постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних здібностей;

поважати гідність дитини, виховувати працелюбність, почуття доброти, милосердя, шанобливе ставлення до державної і рідної мови, сім'ї, старших за віком, до народних традицій та звичаїв.

Пам'ятайте, дитина – це окрема особистість, яка має власні почуття, бажання, думки, потреби, які належить поважати! А обов'язок батьків - дбати та виховувати дітей гідними громадянами своєї держави!